

WET van.....,
houdende nadere wijziging van het Wetboek van
Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd
bij S.B. 2012 no. 70), en regels ter
preventie en bestrijding van corruptie
(Anticorruptiewet)

O N T W E R P

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het nodig is aanvullende regels vast te stellen ter preventie en bestrijding van het steeds toenemende verschijnsel van corruptie;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Minister : de Minister belast met de zorg voor justitiële aangelegenheden;
- b. Procureur-generaal : de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie;
- c. Commissie : de Commissie als bedoeld in artikel 3;
- d. staatsinstelling :
  - 1°. een door de Overheid, bij of krachtens wet,
- ingestelde al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie
of autoriteit danwel rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam of
orgaan;
  - 2°. een organisatie, autoriteit, lichaam of orgaan waarvan het beleid
beïnvloed kan worden door de overheid of een vertegenwoordiging
van de overheid vanwege de financiële, materiële, personele dan wel
deskundige bijdrage welke zij daaraan geeft;
- e. publieke functie : iedere taak, werkzaamheid, dienstverlening of activiteit welke, hetzij
algemeen, hetzij eenmalig of regelmatig, betaald dan wel onbetaald wordt
verricht, vervuld, uitgevoerd, volbracht, verleend of nagekomen door:
  - 1°. een lid van de Regering, van de Rechterlijke Macht, van een
volksvertegenwoordigend lichaam, van de Staatsraad en van de
Rekenkamer;
  - 2°. een landsdienaar ingevolge de Personeelswet, een orgaan van
een staatsinstelling, of een persoon tewerkgesteld bij een
staatsinstelling;
  - 3°. een staatsinstelling;

4°. een openbaar lichaam of een particuliere instelling belast met openbare diensten, inclusief elektriciteits-, water- en communicatieverzorging;

f. publieke functionaris: iedere persoon, organisatie, autoriteit of ieder lichaam of orgaan belast met een publieke functie;

g. verplichte verklaring: de verklaring als bedoeld in artikel 8.

Artikel 2

Onverminderd de bepalingen van deze wet, waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen omtrent de uitvoering van het bepaalde in de artikelen 3 tot en met 9 nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

DE COMMISSIE

Artikel 3

1. Er is een Corruptie Preventie Commissie afgekort Commissie.
2. De Commissie, waarvan de leden voor zes jaren worden benoemd, bestaat uit ten minste vijf leden, waarvan één de voorzitter is; de voorzitter en de overige leden van de Commissie worden door de President benoemd en ontslagen.
3. Aan de Commissie wordt een secretariaat toegevoegd.
4. Bij of krachtens staatsbesluit wordt een reglement vastgesteld waarin worden geregeld:
  - a. de samenstelling van de Commissie;
  - b. de werkwijze en het honorarium van de Commissieleden;
  - c. de taakomschrijving en het honorarium van het secretariaat;
  - d. alle overige zaken de commissie en het secretariaat rakende.
5. De voorzitter en leden van de Commissie kunnen onder andere worden ontslagen wegens:
  - a. uitsluiting van het passief- en actief kiesrecht;
  - b. veroordeling voor het plegen van een misdrijf tot een onherroepelijke vrijheidsstraf;
  - c. blijvende aanhoudende zielsgebreken;
  - d. verklaring in staat van faillissement;
  - e. ondercuratelestelling;
  - f. wangedrag of onzedelijk gedrag, of bij gebleken voortdurende achteloosheid in de waarneming van de functie.

Artikel 4

1. Jaarlijks brengt de Commissie door tussenkomst van de Minister verslag uit aan de President over haar werkzaamheden.
2. Jaarlijks en wel uiterlijk op 30 november biedt de Commissie haar plan in het kader van haar taakomschrijving voor het komend jaar aan de Minister aan.

TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN DE COMMISSIE

Artikel 5

Tot de taken van de Commissie behoren:

- a. het gevraagd en ongevraagd adviseren van de daarvoor in aanmerking komende instanties met betrekking tot de te treffen maatregelen ter preventie casu quo bestrijding van corruptie;
- b. het ten behoeve van de overheid helpen ontwikkelen van beleidsvoorstellen inzake de preventie en de bestrijding van corruptie;
- c. het in verband met effectieve preventie en bestrijding van corruptie adviseren van de overheid inzake te plegen aanpassingen van daarvoor in aanmerking komende wettelijke regelingen;
- d. het, in samenwerking met daarvoor in aanmerking komende organisaties en instanties, ontwikkelen van ethische gedragscodes;
- e. het geven van voorlichting inzake preventie van corruptie;
- f. andere bij bovengenoemde kerntaken aansluitende en nader bij staatsbesluit vast te stellen taken.

Artikel 6

1. De Commissie houdt een register bij van de op grond van artikel 8 afgegeven verklaringen.
2. De Commissie verstrekt aan de Procureur-Generaal op diens vordering gegevens uit het in lid 1 van dit artikel bedoelde register.
3. Het verstrekken van de in lid 2 bedoelde gegevens en het beheer van de op grond van artikel 9 afgegeven verklaringen, geschiedt volgens de door de Minister gegeven richtlijnen, de Procureur-Generaal gehoord.
4. Bij of krachtens staatsbesluit worden regels vastgesteld betreffende de inrichting van het in lid 1 van dit artikel bedoelde register.

Artikel 7

De Minister is belast met het toezicht op de werkzaamheden van de Commissie.

VERPLICHTE VERKLARING

Artikel 8

1. De publieke functionaris is, met inachtneming van lid 3 van dit artikel, verplicht naar waarheid een verklaring van zijn inkomens, bezittingen en schulden bij , de Procureur-Generaal in te dienen volgens een bij staatsbesluit vast te stellen model.
2. Bij staatsbesluit kunnen bepaalde groepen van publieke functionarissen van de verplichte verklaring worden vrijgesteld, met uitzondering van leden van de Regering, van de Rechterlijke Macht, van een volksvertegenwoordigend lichaam, van de Staatsraad, van de Rekenkamer en personen werkzaam bij de Dienst der Invoerrechten en Accijnzen.
3. De verplichte verklaring wordt binnen drie maanden na de dag van aanwijzing, toelating, aanstelling of benoeming van de publieke functionaris als bedoeld in lid 1 van dit artikel ingediend. Indien bij de inwerkingtreding van deze wet de aanwijzing, toelating, aanstelling of benoeming al heeft plaatsgevonden, geschiedt de indiening binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de wet.
4. Wanneer een persoon ophoudt publieke functionaris te zijn, dient hij binnen één jaar na de dag van beëindiging van zijn functie als publieke functionaris de verplichte verklaring in.
5. Het bepaalde in lid 1 van dit artikel is eveneens van toepassing op de leden van de Commissie.
6. De Procureur-Generaal verstrekt binnen een maand na de dag van indiening van de verplichte verklaring de identiteitsgegevens van de personen als bedoeld in de leden 1, 4 en 5 van dit artikel, aan de Commissie.

Artikel 9

1. De verplichte verklaring bevat de bijzonderheden betreffende inkomens, bezittingen en schulden van de publieke functionaris, waaronder zijn bezittingen, inkomens en schulden.
2. Bij de wijziging in zijn vermogenstoestand, doch in ieder geval voor het verstrijken van het tweede jaar na de eerste indiening van de verplichte verklaring, dient de publieke functionaris een nieuwe verklaring in.
3. Een verplichte verklaring kan worden vergezeld van een door een accountant goedgekeurde lijst van baten en lasten.
4. Publieke functionarissen die een bedrijf uitoefenen, dienen de verplichte verklaring in, tezamen met een door een accountant goedgekeurde lijst van baten en lasten.

GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Artikel 10

Het is degene die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van de krachtens deze wet uitgevaardigde regelingen of genomen besluiten enige taak vervult, verboden gegevens of inlichtingen, die op grond van deze wet zijn verstrekt of ontvangen, verder of anders gebruik te maken, daaraan verder of anders bekendheid te geven, dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet geëist.

OPSPORING EN STRAFBEPALINGEN

Artikel 11

In het kader van de opsporing van strafbare feiten gepleegd op grond van deze wet, is de Procureur-Generaal bevoegd, informatie over de inkomens, bezittingen en schulden van een publieke functionaris op te vorderen van de notaris bij wie de betreffende publieke functionaris de verplichte verklaring op grond van artikel 8 heeft ingediend.

Artikel 12

1. De publieke functionaris die niet voldoet aan de verplichting op grond van artikel 8 lid 1, wordt gestraft met geldboete van de derde categorie van de Algemene Geldboetewet.
2. De publieke functionaris die opzettelijk onjuiste informatie over zijn inkomens, bezittingen en schulden in de verplichte verklaring opneemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de zesde categorie van de Algemene Geldboetewet
3. Overtreding van het bepaalde in artikel 10 wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie van de Algemene Geldboetewet.

Artikel 13

Het in artikel 12 lid 1 strafbaar gestelde feit is een overtreding. De in artikel 12 leden 2 en 3 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.

Artikel 14

De President zendt, vóór het verstrijken van het derde jaar na de inwerkingtreding van deze wet, een verslag naar De Nationale Assemblée over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk van het mechanisme zoals opgenomen in artikel 8.

WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN STRAFRECHT

Artikel 15

In het Wetboek van Strafrecht (G.B.1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 67) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- A. Artikel 5 eerste lid sub 1 wordt gewijzigd als volgt:
aan een der misdrijven omschreven in de titels I en II van het Tweede Boek, en in de artikelen 177, 178, 229, 229a en 288;

- B. Na artikel 114 wordt een nieuw artikel 114a toegevoegd, luidende als volgt:
Onder publieke functionaris, alsmede onder staatsinstelling, wordt verstaan hetgeen ter zake in de Anticorruptiewet is omschreven.
- C. Artikel 229 komt te luiden als volgt:
1. Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft:
    - 1°. degene die een publieke functionaris zelf of een ander een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt met het oogmerk om de publieke functionaris te bewegen in zijn bediening, in strijd met zijn plicht, iets te doen of na te laten;
    - 2°. degene die een publieke functionaris een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door deze publieke functionaris in zijn huidige of vroegere bediening, in strijd met zijn plicht, is gedaan of nagelaten.
  2. Met dezelfde straf wordt gestraft degene die een feit als in lid 1 onder 1° omschreven, begaat jegens een persoon met zicht op een aanstelling in een publieke functie, indien die aanstelling is gevolgd.
  3. Ontzetting van de in artikel 46 no. 1 tot en met 4 vermelde rechten kan worden uitgesproken.
- D. Na artikel 229 wordt een nieuw artikel 229a toegevoegd, luidende als volgt:
- Artikel 229a
1. Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft:
    - 1°. degene die een publieke functionaris zelf of een ander een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt met het oogmerk om de publieke functionaris te bewegen in zijn bediening, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, iets te doen of na te laten;
    - 2°. degene die een publieke functionaris een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door deze publieke functionaris in zijn huidige of vroegere bediening, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, is gedaan of nagelaten.
  2. Met dezelfde straf wordt gestraft degene die een feit als in lid 1 onder 1° omschreven begaat jegens een persoon met zicht op een aanstelling in een publieke functie, indien die aanstelling is gevolgd.
  3. Ontzetting van de in artikel 46 no. 1 tot en met 4 vermelde rechten kan worden uitgesproken.
- E. Artikel 230 komt te luiden als volgt:
1. Degene die een rechter zelf of een ander een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt met het oogmerk invloed uit te oefenen op de beslissing van een aan het oordeel van die rechter onderworpen zaak, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.
  2. Indien die gift of belofte gedaan wordt dan wel die dienst verleend of aangeboden wordt met het oogmerk om een veroordeling in een strafzaak te verkrijgen, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.

3. Ontzetting van de in artikel 46 no. 1 tot en met 4 vermelde rechten kan worden uitgesproken.
- F. Na artikel 230 wordt een nieuw artikel 230a toegevoegd, luidende als volgt:
Artikel 230a
1. Met publieke functionaris in de artikelen 229 en 229a wordt gelijkgesteld degene die is aangesteld in een functie met een openbaar karakter in een vreemde staat of door een volkenrechtelijke organisatie.
  2. Met publieke functionaris in de artikelen 229, lid 1, onder 2°, en 229a, lid 1, onder 2°, wordt de voormalige publieke functionaris gelijkgesteld.
  3. Met rechter in artikel 230 wordt gelijkgesteld de rechter van een vreemde staat of van een volkenrechtelijke organisatie.
- G. Artikel 390bis wordt vervangen door 390a, luidende als volgt:
Artikel 390a
1. Degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam zijnde in dienstbetrekking of optredend als lasthebber, een gift, belofte of dienst aanneemt wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde hem zelf te bewegen om, in strijd met zijn plicht in zijn betrekking of bediening, iets te doen of na te laten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.
  2. Degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam zijnde in dienstbetrekking of optredend als lasthebber, een gift, belofte of dienst aanneemt wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem gedaan, verleend of aangeboden wordt naar aanleiding van hetgeen door hem, in strijd met zijn plicht, in zijn huidige of vroegere betrekking of bediening is gedaan of nagelaten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.
  3. Met gelijke straf wordt gestraft degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, voor zichzelf of een ander een gift, belofte of dienst vraagt teneinde hemzelf te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn betrekking of bediening iets te doen of na te laten.
  4. Met gelijke straf wordt gestraft degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, voor zichzelf of een ander een gift, belofte of dienst vraagt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hemzelf, in strijd met zijn plicht, in zijn huidige of vroegere betrekking of bediening is gedaan of nagelaten.
  5. Met gelijke straf wordt gestraft degene die aan een persoon die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, of aan een ander een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt met het oogmerk om die persoon te bewegen in zijn betrekking of bediening, in strijd met zijn plicht, iets te doen of na te laten.
  6. Met gelijke straf wordt gestraft degene die aan een persoon die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door die persoon, in zijn huidige of vroegere betrekking of bediening, in strijd met zijn plicht, is gedaan of nagelaten.

H. Na artikel 390a volgt een nieuw artikel 390b, luidende als volgt:

Artikel 390b

1. Degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam zijnde in dienstbetrekking of optredend als lasthebber, een gift, belofte of dienst aanneemt wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde hem zelf te bewegen om, zonder daartoe in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn betrekking of bediening, iets te doen of na te laten en dit aannemen in strijd met de goede trouw verzwijgt tegenover zijn werkgever of opdrachtgever wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Degene die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam zijnde in dienstbetrekking of optredend als lasthebber, een gift, belofte of dienst aanneemt wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem gedaan, verleend of aangeboden wordt naar aanleiding van hetgeen door hem, zonder daartoe in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn huidige of vroegere betrekking of bediening is gedaan of nagelaten en dit aannemen in strijd met de goede trouw verzwijgt tegenover zijn werkgever of opdrachtgever wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.
3. Met gelijke straf wordt gestraft degene die aan een persoon die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, of aan een ander een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt met het oogmerk om die persoon te bewegen in zijn betrekking of bediening, zonder daartoe in strijd met zijn plicht te handelen, iets te doen of na te laten, onder zodanige omstandigheden, dat hij redelijkerwijs moet aannemen dat die persoon de gift, belofte of dienst in strijd met de goede trouw zal verzwijgen tegenover zijn werkgever of opdrachtgever.
4. Met gelijke straf wordt gestraft degene die aan een persoon die, anders dan als publieke functionaris, werkzaam is in dienstbetrekking of optreedt als lasthebber, een gift of belofte doet dan wel een dienst verleent of aanbiedt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door die persoon, in zijn huidige of vroegere betrekking of bediening, is gedaan of nagelaten zonder daartoe in strijd met zijn plicht te handelen, onder zodanige omstandigheden, dat hij redelijkerwijs moet aannemen dat die persoon de gift, belofte of dienst in strijd met de goede trouw zal verzwijgen tegenover zijn werkgever of opdrachtgever.

I. De artikelen 426 en 427 worden gewijzigd als volgt:

Artikel 426

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie wordt gestraft de publieke functionaris:
  - 1°. die, een gift, belofte of dienst aanneemt, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde hem te bewegen om, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn bediening iets te doen of na te laten;
  - 2°. die, een gift, belofte of dienst aanneemt, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn huidige of vroegere bediening is gedaan of nagelaten;
  - 3°. die, voor zich zelf of een ander, een gift, belofte of dienst vraagt teneinde hem zelf te bewegen om, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn bediening iets te doen of na te laten;

- 4°. die, voor zich zelf of een ander, een gift, belofte of dienst vraagt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem zelf, zonder daardoor in strijd met zijn plicht te handelen, in zijn huidige of vroegere bediening is gedaan of nagelaten.
2. Met dezelfde straf wordt gestraft, degene die in het vooruitzicht van een aanstelling in een publieke functie, indien die aanstelling is gevolgd, een feit begaat als in lid 1 onder 1° en 3° omschreven.
3. Degene die een feit als omschreven in lid 1 begaat in verband met zijn hoedanigheid van minister dan wel van lid van De Nationale Assemblée, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 427

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft de publieke functionaris:
    - 1°. die, een gift of belofte dan wel een dienst aanneemt, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde hem te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen of na te laten;
    - 2°. die, een gift of belofte dan wel een dienst aanneemt, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem, in strijd met zijn plicht, in zijn huidige of vroegere bediening is gedaan of nagelaten;
    - 3°. die, voor zich zelf of een ander, een gift of belofte dan wel een dienst vraagt teneinde hem zelf te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen of na te laten;
    - 4°. die, voor zich zelf of een ander, een gift of belofte dan wel een dienst vraagt ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem zelf, in strijd met zijn plicht, in zijn huidige of vroegere bediening is gedaan of nagelaten.
  2. Met dezelfde straf wordt gestraft degene die in het vooruitzicht van een aanstelling in een publieke functie, indien die aanstelling is gevolgd, een feit begaat als in lid 1 onder 1° en 3° omschreven.
  3. Degene die een feit als omschreven in het lid 1 begaat in verband met zijn hoedanigheid van minister dan wel van lid van De Nationale Assemblée, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.
- J. Na artikel 427 worden drie nieuwe artikelen 427a, 427b en 427c toegevoegd, luidende als volgt:

Artikel 427a

De publieke functionaris die opzettelijk met misbruik van zijn functie of positie iets doet of nalaat iets te doen ten einde enig voordeel voor hem of een ander te verkrijgen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 427b

De publieke functionaris die sedert de uitoefening van zijn functie opzettelijk een significante verhoging van zijn vermogen vergaart, waaraan geen aannemelijke rechtmatige verkrijging ten grondslag ligt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.

Artikel 427c

1. Met publieke functionaris in de artikelen 426 en 427, wordt gelijkgesteld degene in de openbare dienst van een vreemde staat of van een volkenrechtelijke organisatie.
  2. Met publieke functionaris in de artikelen 426, onder 2° en 4°, en 427, onder 2° en 4° wordt gelijkgesteld de voormalige publieke functionaris.
  3. Met rechter in artikel 428 wordt gelijkgesteld de rechter van een vreemde staat of van een volkenrechtelijke organisatie.
- K. Artikel 428 wordt gewijzigd als volgt:
1. De rechter die, een gift, belofte of dienst aanneemt, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde invloed uit te oefenen op de beslissing van een aan zijn oordeel onderworpen zaak, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.
  2. De rechter die, voor zichzelf of een ander, een gift, belofte of dienst vraagt teneinde hemzelf te bewegen om invloed uit te oefenen op de beslissing van een aan zijn oordeel onderworpen zaak, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.
  3. Indien de gift, belofte of dienst wordt aangenomen, wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze gedaan, verleend of aangeboden wordt om een veroordeling in een strafzaak te verkrijgen, wordt de rechter gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.
  4. Indien de gift, belofte of dienst wordt gevraagd teneinde hem te bewegen om een veroordeling in een strafzaak te verkrijgen, wordt de rechter gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.
- L. Artikel 443 wordt gewijzigd als volgt:
Bij veroordelingen wegens een der in de artikelen 423, 426, 427, 427a, 427b, 428, 430, 437 laatste lid, 442 eerste lid omschreven misdrijven, kan ontzetting van de in artikel 46 no. 3 en 4 vermelde rechten worden uitgesproken.
- M. Na artikel 443 wordt een nieuw artikel 443a toegevoegd luidende als volgt:
- Artikel 443a
- Deelneming aan een van de misdrijven in de artikelen 427 tot en met 428 is strafbaar, ook indien de deelnemer zich buiten Suriname aan het strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

SLOTBEPALING

Artikel 16

1. Deze wet wordt aangehaald als: Anticorruptiewet.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.

3. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 2014

DESIRÉ D. BOUTERSE

WET van.....,
houdende nadere wijziging van het Wetboek van
Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd
bij S.B. 20.. no.....), en regels ter
preventie en bestrijding van corruptie
(Anticorruptiewet)

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

Het is van algemene bekendheid dat corruptie in verdergaande mate en op structurele wijze ingrijpt in haast alle delen van onze samenleving.

De groeiende corruptie heeft zich op zodanige wijze ingeworteld in de samenleving dat het remmend werkt op de nationale ontwikkeling. Deze zorgwekkende trend geeft meer dan voldoende aan dat effectieve bestrijding van corruptie, waaronder ook het preventieve optreden tegen dit fenomeen, in deze tijd eerder gebiedend is dan gewenst.

De internationale conventies betreffende preventie en bestrijding van corruptie nopen tot het treffen van maatregelen ter beteugeling en voorkoming van corruptie in al haar verschijningsvormen. De bij de internationale organisaties aangesloten lidstaten demonstreren, door ratificatie van deze conventies en het daadwerkelijk nakomen van de in gemeenschap tot standgekomen afspraken, hun solidariteit en een sterk signaal van bereidheid om de strijd tegen corruptie aan te gaan.

Door het steeds meer wegvallen van grenzen wordt eenduidige regelgeving op universele criminaliteitsgebieden als corruptie, money laundering en terrorisme, steeds belangrijker, omdat onder meer vanwege het grensoverschrijdende karakter dat vaak een van de kenmerken van deze criminaliteitsgebieden is, het voor een effectieve bestrijding noodzakelijk is dat wetgeving van de verschillende lidstaten op elkaar is afgestemd.

Naast de inwerkingtreding van deze wet wordt gewerkt aan het ontwikkelen dan wel versterken van preventieve maatregelen die noodzakelijk zijn om de bestrijding van corruptie binnen de overheid effectief aan te pakken.

De onderhavige wet vormt dan ook een onderdeel van door de overheid te treffen maatregelen om corruptie op structurele wijze en krachtig te bestrijden, hetgeen onder meer moet leiden tot herstel van morele waarden en normen binnen onze samenleving en tot herstel en behoud van de rechtsstaat.

II DE COMMISSIE

In artikel 3 wordt de basis gelegd voor de Corruptie Preventie Commissie (C.P.C.), die op grond van artikel 5 onder meer tot taak heeft de overheid en daarvoor in aanmerking komende instanties gevraagd en ongevraagd te adviseren in verband met effectieve preventie en bestrijding van corruptie. Het is voorts de taak van de C.P.C. om ten behoeve van de overheid beleid te helpen ontwikkelen ter preventie en bestrijding van corruptie.

De C.P.C. houdt tevens een register bij van de ingevolge artikel 8 door de publieke functionaris bij een notaris ingediende verplichte verklaring.

Slechts op verzoek van de Procureur-generaal verstrekt de C.P.C. gegevens uit het door haar bijgehouden register, terwijl voor de wijze waarop dit moet geschieden door de Minister richtlijnen worden gegeven. Benadrukt wordt, dat de C.P.C. van de inhoud van de verklaring geen gegevens registreert, noch ontvangt zij een afschrift daarvan van de notaris. Deze Commissie heeft uiteraard ook geen bevoegdheid tot het onderzoeken van mogelijke strafbare feiten; slechts het Openbaar Ministerie is daartoe bevoegd. De C.P.C. is verantwoording verschuldigd aan de Minister.

III DE VERPLICHTE VERKLARING

Op grond van artikel 8 lid 1 dient elke publieke functionaris een verklaring af te leggen betreffende zijn inkomens, bezittingen en schulden. Aangezien corruptiegevoeligheid niet bij de werkzaamheden van elke publieke functionaris in dezelfde mate aanwezig is, biedt artikel 8 lid 2 de mogelijkheid om bepaalde, bij staatsbesluit vast te stellen, groepen publieke functionarissen vrij te stellen van het doen van de verplichte verklaring. Het zal er in de praktijk op neerkomen dat de verplichte verklaring slechts geldt voor hoge ambtenaren en ambtenaren die op structurele basis, in het kader van dienstverlening, met het publiek in aanraking komen.

De publieke functionaris dient de verklaring in volgens een bij staatsbesluit vastgesteld model, bij een notaris naar zijn keuze. Als openbaar ambtenaar, bevoegd om authentieke akten te verlijden en in bewaring te nemen, is de notaris de aangewezen functionaris om deze zeer persoonlijke en in de privé-sfeer dringende handeling te begeleiden. In deze heeft de notaris een administratieve functie; er wordt geen notariële akte opgemaakt.

Op deze notaris rust dan de verplichting om binnen een maand na de dag van indiening van de verplichte verklaring, de identiteitsgegevens van de betreffende functionaris aan de C.P.C. te verstrekken. De C.P.C. verwerkt deze gegevens conform artikel 6 in een register.

De verplichte verklaring behelst bijzonderheden betreffende inkomens, bezittingen en schulden van de publieke functionaris zelf en niet van zijn echtgenoot/echtgenote of andere familieleden (art. 9).

Om de publieke functionaris die de verplichte verklaring indient met betrekking tot de in dat verband gemaakte kosten tegemoet te komen, is bepaald dat de gemaakte kosten als aftrekbare post bij de aangifte van de inkomstenbelastingen kunnen worden opgegeven.

De wetgever is uitgegaan van een eenmalige aflegging van de verplichte verklaring. Dit wil niet zeggen dat de publieke functionaris niet de vrijheid heeft om zijn afgelegde verklaring te vernieuwen wanneer zich wijzigingen in zijn inkomens, bezittingen of schulden hebben voorgedaan. Het is zelf aan te bevelen dit wel te doen. Het bij staatsbesluit vast te stellen model dat gehanteerd dient te worden voor het afleggen van de verklaring, zal zo zijn ingericht, dat voorgaande verklaringen bewaard blijven.

Wanneer het Openbaar Ministerie aanleiding heeft om een onderzoek te beginnen, zal op grond van informatie uit het register van de C.P.C., bij een specifieke notaris om inhoudelijke gegevens worden gevraagd. Als de betrokken functionaris niet in het register van de C.P.C. voorkomt, en hij wel verplicht was een verklaring af te leggen, maakt deze functionaris zich schuldig aan een strafbaar feit zoals opgenomen in artikel 12 lid 1 van de wet.

IV WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN STRAFRECHT

Naast de in het Wetboek van Strafrecht voorkomende corruptiedelicten - in 1993 werd dit wetboek al aangevuld met bepalingen ter versterking van de bestrijding van corruptie - wordt middels toevoeging van enkele bepalingen en aanscherping van bestaande bepalingen, het Openbaar Ministerie voldoende mogelijkheden geboden om degenen die zich aan corruptie schuldig maken te doen berechten. Met deze wijzigingen wordt voldaan aan de bepalingen in de Inter-American Convention against Corruption van de OAS, getekend door Suriname op 29 maart 1996, als ook aan de bepalingen van de United Nations Convention against Corruption van september 2003. Dit laatste verdrag is nog niet door Suriname getekend.

V ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikelen 229 en 229a (omkoping van publieke functionarissen)

In artikel 229, omkoping van publieke functionarissen die in strijd met hun plicht handelen, wordt de tekst iets aangepast om beter aan te sluiten bij het VN-anticorruptieverdrag. In lid 1 onder 1° worden na 'publieke functionaris' de woorden 'zelf of een ander' opgenomen. In lid 1 onder 2° is daarvan afgezien; het gaat immers te ver strafbaarstelling op te nemen voor hen die anderen een dienst verlenen nadat een publieke functionaris in strijd met zijn plicht heeft gehandeld. Voorts zijn de woorden 'dan wel een dienst verleent of aanbiedt' opgenomen.

Artikel 229a betreft de minder ernstige variant waarbij de publieke functionaris niet in strijd met zijn rechtsplicht handelt.

Artikel 230 (omkoping rechter)

Ook hier is toegevoegd de tekst: 'zelf of een ander', en de tekst 'dan wel een dienst verleent of aanbiedt'.

Artikel 230a

Deze bepaling breidt de functies van publieke functionaris en rechter in de artikelen 229, 229a en 230, uit naar publieke functionaris, respectievelijk rechter in een vreemde staat of bij een volkenrechtelijke organisatie.

Artikelen 390a en 390b ('niet ambtelijke' corruptie)

De artikelen 390a en 390b handelen over corruptie door anderen dan de publieke functionaris. Het in 1993 ingevoerde 390bis, handelende over niet ambtelijke corruptie, wordt vervangen door een ruimere bepaling (390a). Voorts volgt een variant waarbij wordt gehandeld of nagelaten, zonder in strijd te zijn met de plicht (390b).

Corruptie door publieke functionarissen is voor wat betreft de actieve kant opgenomen in de artikelen 229 tot en met 230a en voor wat betreft de passieve kant in de artikelen 426 tot en met 428.

In de artikelen 390a en 390b gaat het over de strafbaarstelling van het omkopen van anderen dan publieke functionarissen, waarbij wordt gedoeld op elke vorm van niet-ambtelijke omkoping zonder dat een onderscheid wordt gemaakt naar sectoren in de maatschappij (profit/non profit).

Kern van het voorgestelde artikel 390b is dat de ontvangen penningen niet zijn of worden gemeld aan de werkgever/opdrachtgever: de vertrouwensrelatie tussen werknemer en werkgever staat dus centraal.

Het overigens niet verplichte, doch aanbevolen artikel 21 van het VN-anticorruptieverdrag, gaat uit van een strafbaarstelling van niet-ambtelijke private corruptie, voor zover er daarbij in strijd met de plicht is gehandeld, ook wanneer de werkgever of opdrachtgever wel zouden zijn ingelicht. Dit laatste wordt dientengevolge in artikel 390a voorgesteld. Te denken valt aan een bouwopzichter die niet aan de opdrachtgever meldt dat de uitvoerder een mindere kwaliteit materiaal toepast dan in het bestek staat.

Het verschil in redactie tussen giften etc. *vooraf* en *achteraf* is ingegeven door het feit, dat de giften vooraf ook (strafbaar) kunnen worden gedaan aan anderen, aan derden. Hoewel giften achteraf uiteraard ook aan derden kunnen worden gedaan, zou de strafbaarheid daarvan de reikwijdte van de strafwet oncontroleerbaar uitbreiden. Het vragen van steekpenningen door de niet-publieke functionaris is eveneens in deze strafbepaling opgenomen.

Artikel 390b blijft daarnaast van belang, in geval dat er niet in strijd met de plicht is gehandeld, voor de bescherming van het hierboven gemelde te schenden vertrouwen tussen de werknemer/lasthebber en werkgever/opdrachtgever. Ook zijn in artikel 390b naast de beloofde of aanvaarde giften of beloften de aangeboden diensten opgenomen. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als een bouwonderneming die een bouwopdracht heeft gekregen bij de beslissende werknemer van de opdrachtgever het dak komt repareren. De voorgestelde strafmaten zijn in evenwicht met de genoemde artikelen 229 tot en met 230a en 426 tot en met 428.

Artikelen 426, 427 ('ambtelijke corruptie') en 428 (corruptie door de rechter)

De artikelen 426 en 427 zijn opnieuw geformuleerd en aangepast. In artikel 426 wordt strafbaar gesteld de publieke functionaris, die steekpenningen aanneemt en daarvoor niet iets doet dat in strijd met zijn plicht is, terwijl dat juist wel het geval is in de strafverzwarende variant van artikel 427. Vermeldenswaard is hier een uitspraak van de Hoge Raad van 27 september 2005 LJN: AT8330 tegen de Antillen NV (op 20 juni 2006 herhaald in LJN: AW3584), waaruit kan worden afgeleid dat het voor handelen in strijd met de plicht niet noodzakelijk is dat er een direct verband bestaat tussen de gift en een concrete tegenprestatie, doch ook mogelijk is indien door het doen van giften aan een publieke functionaris beoogd wordt aldus een relatie met die publieke functionaris te doen ontstaan en/of te onderhouden met het doel een voorkeursbehandeling te krijgen.

Ingevoegd is de strafbaarheid voor een publieke functionaris, die steekpenningen aanneemt 'redelijkerwijs vermoedende' dat die hem werden geboden ten einde van hem iets te verlangen. Deze uitbreiding, naast 'wetende dat', heeft tot gevolg dat het strafbare feit met minder moeite zal kunnen worden bewezen. Ook wordt in verband met het VN-anticorruptieverdrag, het vragen van steekpenningen strafbaar. Ter voorkoming van misverstanden is in de omschrijving tot uitdrukking gebracht dat ook als de steekpenningen uiteindelijk ten goede zijn gekomen aan een derde partij, de publieke functionaris strafbaar blijft: volgens de terminologie van het VN-anticorruptieverdrag is het 'direct of indirect' aannemen en vragen van steekpenningen strafbaar.

De leden 2 en 3 zijn nieuw. Het tweede lid betreft een uitbreiding voor de publieke functionaris, die de belofte etc. aannam in het vooruitzicht van zijn ambt. In het derde lid is voor de hoogste categorie politici een strafverzwarende omstandigheid opgenomen. De strafmaat is enigszins verhoogd om beter aan te sluiten op de strafmaat in de artikelen 229 e.v. en 390a en 390b.

Ook artikel 427, strafverzwarende ambtelijke corruptie, is geherformuleerd; voorts zijn dezelfde wijzigingen opgenomen als in artikel 426.

Artikel 427c, uitbreidende definities, is ook een bepaling die als gevolg van de internationale aandacht voor corruptie in de wet wordt opgenomen. De tekst is noodzakelijk naar aanleiding van de genoemde anticorruptieverdragen en aangepast aan internationale wensen.

Voor artikel 428, corruptie door de rechter, geldt dat de bepaling is geherformuleerd in die zin dat ook het vragen van steekpenningen strafbaar wordt gesteld.

Artikelen 427a en 427b

Twee nieuwe artikelen geïnspireerd door het VN-anticorruptieverdrag; artikel 427a, misbruik van macht, is

opgenomen op grond van artikel 19 en artikel 427b, ongeoorloofde verrijking, op grond van artikel 20 van het Verdrag. *Deze artikelen luiden:*

Article 19, Abuse of functions: each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, the abuse of functions or position, that is, the performance of or the failure to perform an act, in violation of laws, by a public official in the discharge of his or her functions, for the purpose of obtaining an undue advantage for himself or herself or for another person or entity.

Article 20, Illicit enrichment: Subject to its constitution and the fundamental principles of its legal system, each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as a criminal offence, when committed intentionally, illicit enrichment, that is, a significant increase in the assets of a public official that he or she cannot reasonably explain in relation to his or her lawful income.

Met het oog op de ratificatie in de nabije toekomst worden deze twee belangrijke, overigens onverplichte, bepalingen nu al in de wet opgenomen. Hiermee wordt ook aangegeven, dat corruptiebestrijding hoog op de politieke agenda staat. Voor zover thans te overzien, voldoet onze wetgeving met de onderhavige aanpassingen geheel aan dit verdrag.

Natuurlijk zal vooral artikel 427b gepaard moeten gaan met flankerend bestuursrechtelijk beleid: zo lijkt het dan aanbevelingswaardig dat ambtenaren bij hun aantreden een overzicht overleggen van hun financiële positie. Duidelijk zal zijn, dat deze bepaling in de eerste plaats een preventieve werking beoogt. Voor wat betreft het bestanddeel 'waaraan geen aannemelijke rechtmatige verkrijging ten grondslag ligt' wordt hier nog aangetekend dat daarbij een situatie aan de orde kan zijn als in EHRM 8 februari 1996, NJ 1996, 725: zaak Murray, namelijk een situatie die 'clearly called for an explanation'. De bewijslast ligt weliswaar bij het OM, doch het feit, dat de verdachte zich niet wil verklaren, kan onder bepaalde omstandigheden meewerken aan het bewijs.

Paramaribo, de 2014

DESIRÉ D. BOUTERSE